

info

#51

Nord-Est

Seria a II-a, nr.5/2017

Buletin informativ al Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

Cu gândul la Politica de coeziune de după 2020

Cu gândul la Politica de coeziune de după 2020

"Europa este, înainte de toate, o Uniune a libertății. Libertate, nu opresiune și dictatură, pe care continentul nostru le cunoaște prea bine, iar din păcate țările din Europa Centrală și de Est cu atât mai mult. Libertate să ne spunem părerea, fie că suntem simpli cetățeni sau jurnaliști – o libertate pe care de prea multe ori o considerăm ca fiind un dat. Pe aceste libertăți s-a construit Uniunea. Dar libertatea nu ne pică din cer. Trebuie să luptăm pentru ea. În Europa și peste tot în lume", a declarat președintele Comisiei Europene Jean-Claude Juncker în discursul privind starea Uniunii Europene 2017.

Luna septembrie a fost, de altfel, marcată de evenimente și mesaje cheie ca cel de mai sus. Începând cu discursul privind starea Uniunii 2017, rostit de Președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker pe 13 septembrie 2017 în fața membrilor Parlamentului European, continuând Dezbateră privind viitorul bugetului UE, la care au participat și reprezentanții ADR Nord-Est în data de 25 septembrie la Bruxelles și cu principalele propuneri ale Președintelui francez Emmanuel Macron pentru relansarea proiectului european, ideea care transpare este aceea că urmează o redefinire a Politicii de coeziune.

Vestea bună este că există un acord la nivel european asupra faptului că e nevoie de mai puțină scindare și mai multă coeziune și că politica de coeziune este liantul care ține Europa unită și sunt preocupări ca aceasta să fie mai flexibilă și mai simplă.

Vestea care trebuie să ne dea de gândit este că Brexit-ul semnifică și reducerea resurselor. Prin urmare, viitorul buget al UE trebuie cheltuit mai eficient în programe cu o plusvaloare

dovedită pentru UE, oferind totodată mai multe stimulente pentru statele membre care pun în aplicare reforme structurale.

Ce înseamnă plusvaloarea europeană? Cheltuielile tradiționale mai corespund timpurilor în care trăim? Sunt doar câteva dintre întrebările la care și România trebuie să răspundă cu toată sinceritatea. În plus, trebuie să ne pregătim pentru a fi cu adevărat competitivi, în raport cu celelalte regiuni europene cu care vom fi comparați.

Tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, inovarea, specializarea inteligentă, digitalizarea, cercetarea, start-upurile, sunt câteva din prioritățile viitorului buget.

Preocuparea de a da consistență Politicii de coeziune implementată prin POR 2014-2020 și de a-i spori vizibilitatea în regiunea noastră, trebuie întărită de demersuri în sensul stimulării cooperării între mediul universitar și mediul antreprenorial, de creșterea capacității administrative a autorităților publice locale și de crearea unui climat de stabilitate și încredere care să stimuleze atragerea investițiilor străine.

Va invităm pe toți să faceți acest exercițiu: cu mâncile suflecate spre pregătirea sau implementarea proiectelor prezente, cu ochii minții peste granița lui 2020, să medităm la asta: Suntem capabili să aducem valoare adăugată în proiectele susținute de Uniunea Europeană?

Noi am început deja!

Gabriela Bobeanu,
Șef Birou Regional de Informare

Ghidul Investitorului pentru Regiunea Nord-Est

De-a lungul misiunii noastre de atragere a investițiilor străine, căutăm mereu să cunoaștem omul și nu compania și să-i dăm acestuia șansa de a ne cunoaște la rândul-i. Ne dorim ca acest lucru să se întâmple inclusiv atunci când timpul sau locul nu ne permit o interacțiune directă. Am creat astfel cartea de vizită a regiunii, a noastră, instrumentul care ne prezintă în fața investitorilor așa cum suntem, Ghidul **Investitorului pentru Regiunea Nord-Est**, disponibil pe www.adrnordest.ro

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionordest.ro

Săptămâna Europeană a Regiunilor și Orașelor de la Bruxelles-de cinci ani pe agenda Regiunii Nord-Est

Fidelă misiunii sale, ADR Nord-Est și-a făcut un scop din promovarea Regiunii la nivel European, fructificând la maximum toate oportunitățile în acest sens. Participarea la OPEN DAYS se înscrie în sfera acestor preocupări și, de 5 ani a devenit o tradiție pentru noi.

Anul acesta, ADR Nord-Est a organizat, în data de 11 octombrie 2017, la Bruxelles (Belgia), un eveniment dedicat POR 2014 – 2020, în cadrul Săptămânii Europene a Regiunilor și Orașelor 2017, care și-a propus dezvoltarea relațiilor de colaborare și parteneriat cu toate instituțiile relevante în scopul îmbunătățirii implementării POR 2014-2020 în Regiunea Nord-Est. Evenimentul s-a desfășurat la sediul Regiunii Abruzzo din Avenue Louise 210, Bruxelles, Belgia.

Evenimentul, intitulat "Regiuni și orașe pentru tranziția climatică și energetică: Un exercițiu comun" a fost organizat în parteneriat cu regiunile Abruzzo (Italia), Republica Srpska (Bosnia și Herțegovina), Creta (Grecia), Municipiul Suleyman Pasa (Turcia), Slavonia și Baranya (Croatia). Acestor regiuni li s-au alăturat Assembly of European Regions (Adunarea Regiunilor Europene AER) și FEDARENE, împreună cu reprezentanți ai Comitetului Regiunilor și ai Comisiei Europene.

În condițiile în care în cadrul apelurilor de finanțare destinate eficienței energetice, din cadrul POR, potențialii beneficiari din Regiunea Nord-Est au manifestat un interes redus, în contrast cu alocarea financiară generoasă, o mai bună promovare și popularizare a instrumentelor de care dispun este absolut necesară. Co-organizarea acestui eveniment în Bruxelles a trimis un mesaj părților interesate din cadrul Comisiei Europene, în particular DG Regio, că interesul nostru pentru aceste instrumente este prezent și că încercăm să îmbunătățim gradul de aplicabilitate.

Mai mult, în cadrul consorțiului de eveniment, ADR Nord-Est a avut șansa de a învața, de la regiuni care s-au confruntat cu situații similare în trecut, despre cum să îmbunătățească comunicarea și să crească interesul potențialilor beneficiari pentru tematica adaptării climatice.

OPEN DAYS este un eveniment anual, care se desfășoară la Bruxelles pe durata a patru zile, timp în care funcționari din cadrul administrațiilor regiunilor și orașelor, precum și experți și reprezentanți ai mediului academic au ocazia de a face schimb de bune practici și cunoștințe în domeniul dezvoltării regionale și urbane. De asemenea, este o platforma recunoscută pentru dialog politic cu privire la dezvoltarea politicii de coeziune a UE și pentru sensibilizarea factorilor de decizie în privința importanței regiunilor și orașelor în procesul de elaborare a politicilor UE. OPEN DAYS este cel mai mare eveniment public de acest gen la nivel european.

La începutul lunii octombrie au fost la Bruxelles aproximativ 6 000 de participanți și 600 de vorbitori din toată Europa și din afară ei pentru a lua parte la un program ce a cuprins în jur de 100 de ateliere, dezbateri, expoziții și manifestări vizând stabilirea de contacte pe tema dezvoltării regionale și locale.

Regiunile și orașele sunt implicate în elaborarea majorității politicilor UE. Autoritățile publice subnationale din UE răspund de o treime din cheltuielile publice (2 100 de miliarde EUR pe an) și de două treimi din investițiile publice (aproximativ 200 de miliarde EUR), acestea din urmă fiind adesea cheltuite în conformitate cu dispozițiile legale ale UE.

*Gabriela Bobeanu,
Șef Birou Regional de Informare*

13th European Week of Regions and Cities

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

O nouă șansă pentru reabilitarea termică a blocurilor de locuințe

Investițiile din ultimii ani în măsuri de eficiență energetică la nivelul blocurilor de locuințe nu au acoperit nici pe departe nevoia de reducere a consumului de energie, deși clădirile rezidențiale reprezintă o majoritate semnificativă în România.

În cadrul POR 2014-2020, s-a lansat cel de-al doilea apel pentru Prioritatea 3.1 A, care sprijină investițiile ce au ca rezultat creșterea eficienței energetice și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor rezidențiale.

Blocurile pentru care se solicită finanțare trebuie să fie construite în perioada 1950-1990, să aibă un regim de înălțime de minimum P+2 și să nu fi beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani, înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același tip de activități, realizate asupra aceleiași infrastructuri sau de fonduri publice din alte surse de finanțare.

Una dintre condițiile obligatorii este aceea că minimum 2/3 din totalul proprietarilor de apartamente destinate locuirii să fie de acord cu intervențiile propuse, inclusiv în interiorul apartamentelor, acolo unde soluția tehnică o cere. Totodată, toți proprietarii de apartamente cu altă destinație decât cea de locuință, precum și proprietarii persoane juridice sau autorități și instituții publice ai apartamentelor cu destinația de locuință, trebuie să fie de acord cu lucrările de intervenții propuse.

Pentru blocurile de locuințe se finanțează, pe lângă anvelopare, și lucrări de instalații, repararea acoperișului, a liftului, iluminatul interior. Proiectele trebuie să urmărească reducerea consumului de agent termic și, în final, a poluării urbane, iar finanțarea se va acorda pe principiul „primul venit, primul evaluat”.

Contribuția totală a Asociațiilor de proprietari este de 25% din valoarea lucrărilor de intervenție a apartamentelor cu destinație locuință (inclusiv a apartamentelor declarate la ONRC ca sedii sociale de firmă, care nu desfășoară activitate economică) aflate în proprietatea persoanelor fizice și de 100% din valoarea lucrărilor de intervenție aferente spațiilor comerciale sau spațiilor cu altă destinație decât cea de locuință, apartamentelor cu destinație locuință aflate în proprietatea persoanelor juridice, a UAT sau a autorităților și instituțiilor publice. Există soluții de reducere a părții de cofinanțare, iar dacă autoritățile au resurse, pot eşalona plata cofinanțării pe o perioadă de până la 5 ani.

Pentru această prioritate de investiții, autoritățile publice din Regiunea de Nord-Est, din mediul urban au la dispoziție o alocare financiară de 76,85 milioane de euro (FEDR + buget de stat).

Bugetul minim al unui proiect de creștere a eficienței energetice la o clădire rezidențială este de 100.000 euro iar cel maxim de 5 milioane de euro.

Primăriile din mediul urban sunt încurajate să aibă o abordare integrată, mai exact, să identifice zonele prioritare cu locuințe rezidențiale, în funcție de emisiile de CO₂ și zonele unde rețeaua de distribuție a energiei termice este reabilitată.

Cererile de finanțare vor putea fi transmise până la data de 28.02.2018, ora 10.00, exclusiv prin sistemul MySMIS 2014.

*Gabriela Bobeanu,
Șef Birou Regional de Informare*

Regiunea Nord-Est, promotor de bune practici în domeniul energiei durabile

În perioada **3-4 octombrie 2017**, în contextul **proiectului EMPOWERING** (finanțat prin **Programul Orizont 2020**), ADR Nord-Est a organizat o serie de **evenimente transnaționale de schimb de experiență și învățare** în domeniul energiei durabile.

O **delegație europeană** din regiunile Marche (IT), Istria (HR), Macedonia Centrala și Atena (GR), Ungaria de Nord (HU), Andaluzia (Spania) și Suedia s-a deplasat în Regiunea Nord-Est, la Iași, unde, în data de 3 octombrie 2017, a participat la **seminarele transnaționale** privind **planificarea teritorială pentru energie durabilă și adaptare la schimbările climatice** și exploatarea **potențialului instrumentelor financiare** inovative pentru investițiile în aceste domenii.

În data de 4 octombrie, la Roman, delegația europeană a vizionat la locul implementării **proiectele Primăriei Municipiului Roman în domeniul energiei durabile** și au avut discuții de detaliu privind strategia, planurile, proiectele și rezultatele Romanului pentru energie durabilă.

La aceste evenimente a participat și **dl Dimitrios Sofianopoulos, Ofițer de Politică în cadrul DG Energy** care a prezentat participanților poziția Comisiei Europene cu privire la instrumentele financiare care sprijină investițiile în energie durabilă.

În contextul proiectului EMPOWERING, ADR Nord-Est a inițiat un **acord de colaborare** pentru crea un **Grup Local pentru Energie Durabilă**, la care au aderat următoarele localități:

1. Moinești (BC)
2. Botoșani (BT)
3. Vaslui (VS)
4. Iași (IS)
5. Roman (NT)
6. Suceava (SV)
7. Piatra Neamț (NT)
8. Bacău (BC)
9. Miroslava (IS)
10. Victoria (IS)
11. Holboca (IS)
12. Tomești (IS)

ADR Nord-Est a promovat în cadrul consorțiului transnațional activitățile desfășurate de primăriile membre ale Grupului pentru Energie Durabilă din Regiunea Nord-Est, iar **partenerii de proiect și-au exprimat interesul pentru a cunoaște mai multe despre proiectele Primăriei Municipiului Roman.**

CONTEXT:

Începând cu luna **februarie 2016**, ADR Nord-Est implementează în parteneriat proiectul transnațional **EMPOWERING**, în domeniul eficienței energetice, dedicat **încurajării și accelerării tranziției către o societate cu emisii scăzute de carbon**, urmărind **consolidarea capacității** reprezentanților regionali și ai primăriilor de a elabora **strategii și planuri de acțiune integrate (PAED)** pentru eficiență energetică.

Proiectul urmează o **strategie pe 2 direcții**:

1. Furnizează autorităților locale și actorilor regionali **know-how**, metodologii și instrumente suplimentare pentru a actualiza cel puțin 5 PAED-uri existente și pentru a elabora minim 5 noi PAED-uri și un PAED regional.
2. Stimulează capacitatea actorilor relevanți de la nivel regional sau național să creeze **mecanisme financiare mai atractive și sustenabile**, care să permită implementarea măsurilor și acțiunilor integrate și ambițioase în domeniul energiei, inclusiv cooperarea cu *stakeholderii* privați, care au capacitatea de a debloca potențialul investițional în domeniul energiei.

Evenimentele din Regiunea Nord-Est marchează **finalul Programului de Schimb Transnațional**, iar concluziile acestuia vor fi integrate de ADR Nord-Est într-un **document de recomandare** care va orienta conținutul **programei de instruire regionale** ce vor fi implementate în perioada următoare în toate regiunile partenere.

Ramona Tanasă,
Șef Birou Cooperare Externă

Regiunea Nord-Est - de la regiune rămasă în urmă, la regiune conducătoare

Într-o Europă cu viteze și potențiale diferite, specializarea inteligentă este calea de urmat pentru cine dorește să transforme o regiune "rămasă în urmă" într-o regiune de vârf. Să obțină cât mai mult din/să utilizeze cât mai eficient resursele existente a fost o lecție învățată din timp de România de Nord-Est, care a pus inovația în centrul dezvoltării sale încă din 2013. Acesta este momentul în care a început specializarea inteligentă a regiunii, cu o strategie dedicată (RIS3 Nord-Est) concepută printr-un proces cu abordare de jos în sus, care a combinat analiza economică cu consultarea publică, pentru a descoperi principalele provocări societale și modalitățile de soluționare a acestora. Au fost astfel identificate patru domenii-cheie care prezintă avantaje competitive și comparative (domeniul agro-alimentar, biotehnologiile, IT & C și domeniul textile și materiale noi), precum și un portofoliu aferent de proiecte care au deschis calea către un ecosistem de afaceri adaptat exigențelor actuale de competitivitate.

2016 a marcat începutul unui nou capitol în specializarea inteligentă a regiunii, care s-a alăturat celor opt regiuni pilot europene ale proiectului "Sprijin pentru specializarea inteligentă a regiunilor rămase în urmă" - o inițiativă a DG REGIO implementată de Centrul Comun de Cercetare al CE (JRC). Cu o durată de doi ani, proiectul este dezvoltat în cadrul Acțiunilor Pregătitoare 1 și 2 ale Parlamentului European, menite să promoveze creșterea și guvernanta în regiunile rămase în urmă, pe baza avantajului lor competitiv și a potențialului de specializare inteligentă. Proiectul are două obiective principale: îmbunătățirea strategiei regionale RIS3, atât la nivel de conținut, cât și de operaționalizare, precum și îmbunătățirea mixului de politici pentru dezvoltarea regională.

O primă etapă a proiectului a constat în implementarea unui proces extins de descoperire antreprenorială (EDP), în care au fost implicați 272 de reprezentanți ai helixului cvadruplu regional (universități și centre de cercetare, companii, autorități publice și societatea civilă), cu sprijinul activ al Agenției Regionale pentru Dezvoltare Nord-Est, principalul interlocutor și facilitator regional. Folosind o metodologie dezvoltată în comun de către JRC și ADR Nord-Est, cele cinci focus-grupuri EDP organizate în regiune și Laboratorul de Dezvoltare de Idei de Proiecte care le-a urmat, s-au concretizat într-un portofoliu de 129 de proiecte inovatoare propuse în șase domenii cheie de dezvoltare (inclusiv în cele două noi arii prioritare descoperite în timpul procesului: mediul și turismul pentru o viață sănătoasă), care răspund principalelor provocări societale regionale: îmbătrânirea sănătoasă, accesul la alimentație și ape sănătoase, precum și o energie sigură și durabilă. A fost stabilită o structură regională de guvernanta a RIS3, constând într-un Consorțiu Regional pentru Inovare cu structură în cvadruplu helix și două Comisii Consultative: Academică și Financiară.

În paralel, s-au implementat o serie de activități destinate îmbunătățirii mixului de politici, care au vizat dezvoltarea mediului de afaceri, cu accent pe ecosistemul startupurilor și pe investițiile private din regiune. O atenție deosebită a fost acordată transferului tehnologic și relației dintre companii și centrele de cunoaștere, având loc o cartografiere a potențialului regional și a blocajelor existente pe lungul drum de la invenție la inovare. De asemenea, o serie de schimburi de experiență TAIEX și un proiect JRC dedicat rolului universităților în specializarea inteligentă, au adus un plus la eforturile de mobilizare a actorilor din lanțurile de cunoaștere și inovare regionale.

*Agatha Filimon,
Expert Birou Gestionare RIS3*

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Bune practici în proiectele de transfer tehnologic

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 are ca obiectiv, în cadrul Axei prioritare 1, dezvoltarea serviciilor de transfer tehnologic. Prin intermediul acestei axe se vor finanța activități pentru crearea și dezvoltarea infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic (ITT), inclusiv parcuri științifice și tehnologice, achiziționarea de servicii tehnologice specifice și investiții pentru IMM-uri ce urmăresc valorificarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat cu o entitate de transfer tehnologic acreditată.

Investițiile prevăzute a se realiza prin Axa 1 POR vor urmări consolidarea specializării rezultate la nivel local și regional, pentru a se asigura o valorificare eficientă a avantajelor comparative, în funcție de resursele naturale și de alți factori favorabili pentru realizarea unui transfer mai intens al rezultatelor cercetării în aplicații comerciale inovative, conform Obiectivului Europa 2020 privind dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare.

În acest context, în perioada 5-6 septembrie 2017, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, împreună cu o delegație formată din reprezentanți ai mediului academic din Iași și Suceava dar și din specialiști din mediul privat, a organizat o vizită de studiu la entități care activează în domeniul infrastructurii de transfer tehnologic din Karlsruhe și Stuttgart (Germania).

Programul a cuprins vizite și întâlniri de lucru la: Steinbeis 2i GmbH Karlsruhe, Karlsruhe University of Applied Sciences, APIUM Additive Technologies GmbH, Steinbeis Transfer Center Computer Applications in Engineering (STZ-RIM), Cyberforum E.V. IT Cluster, FZI Research Center for Information Technology at Karlsruhe Institute for Technology, Fraunhofer Institute for Manufacturing Engineering and Automation IPA, Steinbeis House for Management and Technology (SHMT), InnovationsallianzBW (innBW), Natural and Medical Sciences Institute at the University of Tübingen.

Vizita de studiu a permis promotorilor proiectelor de transfer tehnologic, ce urmează a fi depuse în cadrul Axei 1 POR, să elaboreze planuri de afaceri viabile pentru implementarea proiectelor, să valideze ciclul de viață al soluțiilor propuse și să înțeleagă lecțiile învățate de alte regiuni în implementarea unor astfel de scheme de finanțare.

Această vizită de studiu vine ca o recomandare a experților externi care au fost contractați de către Comisia Europeană în cadrul inițiativei „Sprijin pentru specializarea inteligentă a regiunilor rămase în urmă”. Pentru organizarea acestei vizite, experții ADR Nord - Est au beneficiat de un grant Taiex Region Peer2Peer al Comisiei Europene și de sprijinul Steinbeis 2i din Karlsruhe.

Lucian Sandu, Expert Birou Gestionare RIS3

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionordest.ro

Inovare la toate nivelurile - Noul domeniu de intervenție POR pentru finanțarea proiectelor integrate RIS3

Specializarea inteligentă implică valorificarea potențialului de dezvoltare al industriilor care există și sunt bine ancorate în arhitectura economică regională, al sectoarelor care ating masa critică de-a lungul lanțului valoric.

Obiectivul noului domeniu de intervenție POR pentru operaționalizarea RIS3 este promovarea prin specializare inteligentă a investițiilor integrate în cercetare-dezvoltare-fabricație-promovare pentru refacerea și/sau creșterea performanțelor economice în lanțuri valorice regionale relevante.

Lanțul valoric este perceput ca un subdomeniu de activitate al unui sector economic, un circuit închis unde verigile ce-l constituie sunt prezente și active, clar delimitate și cu activități complementare, și care împreună conferă rezistență și bună funcționare lanțului, generând plus valoare produsului final care ajunge la consumator, astfel reușind să returneze întregul lanț valoric profit economic.

Obiectivul principal al dezvoltării lanțurilor valorice îl constituie creșterea competitivității economice în Regiunea Nord-Est cu costuri materiale și sociale minime, eficiență maximă și impact limitat asupra mediului înconjurător.

Operaționalizarea RIS3 Nord-Est înseamnă materializarea prin implementare a proiectelor din portofoliul său

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii (RIS3) Nord-Est este un instrument integrat de planificare și programare - o modalitate de a rezolva provocările societale și de a intensifica cooperarea cu scopul de a genera dezvoltare. O nouă generație de cercetători, start-up-uri și actori privați cu preocupări pentru inovare, permit sectoarelor tradiționale, cum ar fi: agroalimentar, textile, TIC, turism și sănătate, biotehnologii și mediu să devină sectoare cu potențial de specializare inteligentă a regiunii. Strategia este rezultatul unui proces de jos în sus care a presupus o amplă consultare cu actorii regionali implicați în arile prioritare de activitate, în care regiunea beneficiază de avantaje competitive și/sau comparative.

Acest proces de consultare a fost însoțit de un proces de descoperire antreprenorială (Entrepreneurial Discovery Process/EDP), concretizat într-un portofoliu de idei de proiecte, construit în doua etape:

- prin intermediul atelierelor de descoperire antreprenorială (4 EDP sectoriale - 2016 și 1 EDP sectorial - 2017);
- în cadrul Laboratorului de Dezvoltare de Idei de Proiecte (1 PDL - 2017).

Ambele etape au fost realizate de către ADR Nord-Est în cadrul Proiectului "Sprijin pentru specializarea inteligentă a regiunilor mai puțin dezvoltate"/"RIS3 Support for Lagging Regions", derulat de DG REGIO și implementat de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC).

În total, în cursul anului 2017, au fost colectate de către ADR Nord-Est, 129 propuneri de proiecte (definite la nivel de fișă de proiect / scrisoare de intenție) care însumează un buget total estimativ de 233,64 mil Euro.

Analiza ADR Nord-Est privind încadrarea celor 129 de propuneri de proiecte colectate pentru constituirea portofoliului RIS3 Nord-Est, în condițiile actuale de finanțare ale programelor operaționale din România, a indicat că 28 de propuneri de proiecte vizează intervenții complexe, care nu se pot încadra într-o singură sursă de finanțare, fiind necesară, pentru aceasta, ajustarea/eliminarea unor pachete de activități sau tipuri de investiții – ceea ce ar avea efecte negative asupra caracterului integrat al ideii și al impactului pe care îl poate avea implementarea proiectului asupra unor lanțuri valorice, în vederea specializării inteligente. Aceste 28 de propuneri de proiecte integrate constituie punctul de pornire pentru operaționalizarea RIS3 printr-un proxim apel POR 2014-2020.

Rezultatele așteptate în urma operaționalizării Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii (RIS3) Nord-Est sunt:

- Inițiativele de dezvoltare bazate pe cercetare și inovare specializate inteligent, vor contribui la o mai bună valorificare a competențelor regionale de educație, a infrastructurii de cercetare, la creșterea performanțelor industriilor cu avantaje comparative și la soluționarea unor provocări societale pentru reducerea decalajelor dintre regiunile rămase în urmă și celelalte regiuni din România și Europa.
- Intervențiile selectate vor contribui la operaționalizarea strategiilor de specializare inteligentă în România, consolidând procesul de planificare de jos-în-sus, bazat pe mecanismul descoperirii antreprenoriale și susținut de parteneriatul cvadruplu helix, constituind astfel baza ecosistemului regional de inovare - catalizatorul dezvoltării economice sustenabile.
- Investițiile integrate vor contribui la creșterea numărului de proiecte de cercetare mai bine orientate către soluții cu cerere în piață, la creșterea numărului de interacțiuni dintre mediul academic și industrie, la creșterea volumului investițiilor private pentru cercetare și inovare, la dezvoltarea serviciilor de transfer tehnologic, la dezvoltarea de noi competențe profesionale adaptate noilor piețe și la stimularea creativității în rândul noilor generații.

*Gabriela Macoveiu,
Director Direcția Comunicare, Inovare și Cooperare Externă*

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Forumul Economic de la Krynica, Polonia

Oficialități din toate județele Regiunii Nord-Est au participat în perioada 5-7 septembrie 2017, în mod activ, la cea mai mare conferință economică din Centrul și Sud-Estul Europei, Forumul Economic organizat în Krynica, Polonia.

În Polonia, peste 3000 de invitați și 500 de jurnaliști, din cel puțin 60 de țări, de pe 3 continente, au venit să găsească posibilități concrete de colaborare, să învețe modele de administrație și de dezvoltare economică și să dezbată probleme ale lumii contemporane.

Timp de 3 zile, au fost organizate dezbateri și sesiuni de informare, despre domenii precum turismul, arta, inovația, cercetarea, societatea civilă sau cooperarea între regiuni. Printre vorbitori s-au aflat și președinții Consiliilor Județene Neamț și Suceava, Ionel Arsene și Gheorghe Flutur, vicepreședintele Consiliului Județean Vaslui - Vasile Marciuc, precum și directorul executiv Marieta Afilipoaie din cadrul Consiliului Județean Iași și Alina Popa - Director Executiv EURONEST. Alături de ei, reprezentanții Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, Robert Cotuna și Cosmin Cristal.

Forumul Economic de la Krynica este o manifestare tradițională de mare anvergură, organizată în fiecare an în luna septembrie, care generează contacte și parteneriate administrative, economice și culturale, între regiuni, instituții publice și chiar organizații patronale. În calitate de partener activ și promotor al proiectelor care generează dezvoltare economică în regiune, dar și de partener al instituțiilor publice, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est este an de an prezentă la acest forum și se implică în organizarea delegației Regiunii Nord-Est.

*Cosmin Cristal,
Expert Birou Investiții Private*

Conferința organizației Regiunilor Europene inovatoare în agricultură, silvicultură și industrie alimentară (ERIAFF)

În perioada 29-30 iunie 2017, delegația Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a participat la a 12-a Conferință a organizației Regiunilor Europene inovatoare în agricultură, silvicultură și industrie alimentară (ERIAFF), cu titlul "Amenajarea zonelor verzi și producerea de alimente în și pentru orașe" care s-a desfășurat la Haga, în Olanda. La conferință au participat regiuni din Italia, Spania, Franța, Belgia, Olanda, Suedia, Finlanda, Bulgaria Grecia și România.

ERIAFF este o organizație constituită din reprezentanți ai regiunilor inovatoare în domeniile agricol, forestier și industrie alimentară, din care fac parte 70 de regiuni din întreaga Europă. Principalul scop al acestei organizații este să identifice și să disemineze modelele inovative, astfel încât să se asigure o dezvoltare echilibrată și uniformă a acestor domenii pe întreg teritoriul Uniunii Europene. De asemenea, ERIAFF este o organizație care își propune să faca lobby pe lângă organisme Comisiei Europene, în scopul asigurării unei politici coerente în domeniul inovării acestor sectoare. Conferința a fost orientată către prezentarea celor mai noi inovații în domeniul horticol, pomicol și al creșterii animalelor în orașe și în zonele limitrofe acestora, astfel încât locuitorii orașelor să dispună de suficiente resurse alimentare, apropiate de casă.

S-au prezentat cazuri de bune practici, după cum urmează:

- sere înființate pe acoperișul blocurilor de locuințe;
- bazine de pește în sistem hidroponic în interiorul clădirilor;
- sere de legume ecologice;
- ferme ecologice de vaci de lapte;
- producători de flori și bulbi de flori.

Toate aceste bune practici aveau în comun apropierea de oraș și faptul că erau cele mai inovatoare în domeniul lor.

S-au prezentat, de asemenea, proiecte locale specifice, orientate către asigurarea siguranței alimentare pentru populația în creștere a globului, pentru eliminarea risipei alimentare, pentru asigurarea și păstrarea biodiversității, precum și proiecte de educare a copiilor și elevilor.

Au fost invitate universități și institute de cercetare, care au prezentat soluții și idei pentru creșterea producției agricole și zootehnice în condițiile protejării mediului înconjurător și reducerii amprentei de carbon.

S-a discutat, de asemenea, și despre înființarea unei platforme regionale pentru inovare, precum și crearea unei asociații a clusterelor europene.

Cu această ocazie, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a devenit membru cu drepturi depline al acestei organizații fiind aleasă coordonator al domeniului de economie circulară.

*Corneliu Popa,
Expert Birou Specializare Sectorială*

E suficientă finanțarea pentru succesul unui start-up?

Exemple de incubatoare care ne răspund la această întrebare

Fidelă misiunii sale, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a sprijinit dintotdeauna demersurile pentru dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în regiune, având rol de facilitator.

Ecosistemul antreprenorial este format din startup-uri și antreprenori care aspiră la piața globală, firme locale, autorități publice și universități care au un obiectiv comun și anume dezvoltarea unei economii sănătoase, sustenabile și inovatoare. Procesul de dezvoltare a ecosistemului este o provocare pe termen lung care va aduce cu sine schimbări de mentalitate și transformări în relațiile dintre părțile implicate.

Schimbul de idei cu cei care au trecut printr-un proces similar și sunt dispuși să împărtășească din experiențele lor poate fi o modalitate de a ajunge poate mai repede la obiectivul propus. Pornind de la aceste premise, au fost conturate activități de îmbunătățire a mixului de politici pentru dezvoltarea Regiunii în cadrul proiectului pilot "Sprijin pentru specializarea inteligentă a regiunilor rămase în urmă" - o inițiativă a DG REGIO implementată de Centrul Comun de Cercetare al CE (JRC).

Ne dorim ca rezultatele acestui proiect să nu rămână doar pentru noi, astfel încât să împărtășim cu toată generozitatea materialele rezultate în urma acestui pachet de lucru în cadrul proiectului, după cum urmează:

1. "Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial durabil și competitiv - bune practici și evaluarea transferabilității", un material extrem de pragmatic și ofertant, realizat de Profesorul Adrian Haely, de la Universitatea din Cardiff. Reținem din raportul Prof. Adrian Healy, următorii **factori cheie** care pot crea condițiile necesare pentru succesul unor inițiative de acest tip:

- alegeți cu grijă obiectivele incubatorului – urmăriți satisfacerea unei nevoi recunoscute în localitatea dumneavoastră
- conectați tinerii cu industria - dezvoltați mijloace pentru a-i reuni
- fiți pragmatici și atractivi - furnizați servicii în care se regăsesc cerințele practice ale celor cărora li se adresează; alegeți cele mai adecvate forme
- „take it personal” - adaptați oferta pentru a satisface interesele și nevoile firmelor, studenților și potențialilor întreprinzători
- fiți diferiți – căutați să oferiți soluții personalizate față de programele globale
- nu vă grăbiți – planificați cu grijă atingerea țintelor pe termen lung, pentru a oferi oportunități de învățare și a permite instituțiilor implicate să construiască o reputație pozitivă

În contextul așteptatei lansări a apelului de proiecte pentru Prioritatea de investiții 2.1 B din POR 2014-2020: "Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin incurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri", acest material poate fi extrem de util potențialilor solicitanți pentru a-și rafina ideea de incubator de afaceri, nu doar elegant, ci și funcțional și sustenabil.

1. Raportul vizitei de studiu în Cardiff, capitala Țării Galilor, pe care delegația ADR Nord-Est a întreprins-o la începutul lunii septembrie 2017, la invitația Guvernului Galez.

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Obiectivul vizitei de studiu a fost înțelegerea modului de promovare a unei economii antreprenoriale bazată pe mobilizarea resurselor din mediul public privat și universitar, explorarea diferitelor abordări și practici legate de dezvoltarea hub-urilor antreprenoriale și a programelor de accelerare necesare pentru dezvoltarea afacerilor la nivel global.

Un alt obiectiv a fost înțelegerea rolului universităților în sprijinirea dezvoltării startup-urilor prin aplicarea rezultatelor cercetării, promovarea inovării, și necesitatea modificării ofertelor educaționale pentru a întâmpina nevoile pieței.

Deși există numeroase exemple de succes în UE și în UK, Țara Galilor a fost aleasă pentru rata de dezvoltare rapidă a ecosistemului antreprenorial din ultimii ani și asemănările cu Regiunea Nord-Est. Cu o populație de aproximativ 3 milioane de locuitori, Țara Galilor are o dezvoltare economică sub media UK, partea sa vestică fiind considerată una dintre zonele defavorizate ale Uniunii Europene.

Există multiple abordări față de susținerea antreprenorialului, diversitatea fiind o caracteristică a Țării Galilor. Ancorate într-o misiune comună, organizațiile fac uz de toate oportunitățile de finanțare aflate pe piață: fonduri Europene, fonduri de stat sau sprijin din partea marilor corporații europene.

Ne-au reținut atenția organizațiile de sprijin ale antreprenorialului precum Welsh ICE, Entrepreneurial Spark, Indycube sau Business Wales.

Hub-ul celor de la Welsh ICE - Înființat în urma cu cinci ani de către Gareth Jones, un tânăr startup-ist care nu a reușit să își pună în practică ideea de afacere cu surse de finanțare clasice, drept pentru care a hotărât împreună cu alți antreprenori să pună bazele unei organizații care să sprijine antreprenorii prin alte metode. După aproape doi ani, Welsh ICE administrează trei

clădiri cu spații de co-working, în care își desfășoară activitatea 100 de startup-uri și au în derulare un program de accelerare de 16 săptămâni. În cursul acestui an, Gareth Jones oferă consultanță și sprijin Guvernului Galez pentru dezvoltarea unui nou hub în nordul țării după modelul Welsh ICE.

Entrepreneurial Spark - face parte dintr-o rețea de 13 hub-uri britanice, susținute integral de Banca NatWEST. Entrepreneurial Spark este un spațiu fizic de birouri pentru întreprinderi și startup-uri, la care antreprenorii au acces gratuit. Aceștia pot participa la diferite programe de sprijin adaptate în funcție de etapa la care se afla startup-ul. Hub-ul organizează evenimente dedicate antreprenorilor și oferă acces gratuit la o rețea de mentori și consultanți.

Indycub - organizație cu sediul în Cardiff care oferă spații de co-working în mai multe locații din Marea Britanie. Conceptul lor este simplu și a pornit de la nevoia antreprenorilor la început de drum de a fi în preajma altor antreprenori. Spațiul în co-working este închiriat la o sumă mică pentru că antreprenorii să înțeleagă că *"nimic nu e gratuit în afaceri, nici măcar cafeaua"* după cum spunea Mark Hooper, fondatorul organizației. Indycube oferă antreprenorilor doar spațiu, nu oferă programe de formare sau de accelerare și dorește să rămână independent de orice tip de finanțare din partea statului.

Guvernul Galez sprijină, la rândul său, antreprenorialul printr-un program complex numit **Business Wales**. Programul are două secțiuni, una ce se adresează startup-urilor în diferite etape de dezvoltare, de la stadiul de idee până la susținerea firmelor care fac deja export și o componentă online BOSS (Business Online Support Services) care oferă cursuri și sprijin antreprenorilor la început de drum. Business Wales este operat printr-o rețea de patru hub-uri din întreaga Țara Galilor. Anul viitor, Business Wales va demara și un program de accelerare împreună cu MIT (Boston, SUA), pentru a crește ritmul dezvoltării economice și a crea noi de locuri de muncă în domeniul inovativ.

Vă invităm să consultați aceste materiale pe www.adnorddest.to și www.inforegionorddest.ro pentru a afla mai multe detalii!

Ana Ciobanu,
Expert Birou Start-Up

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionorddest.ro

Rubik Hub

puterea unei comunități antreprenoriale în Regiunea Nord-Est

Vești bune la orizontul antreprenorilor! Nu trebuie să te afli în Silicon Valley ca să faci parte dintr-o comunitate antreprenorială capabilă să-ți poată furniza sprijinul de care ai nevoie pentru a putea construi startupuri revoluționare. Ne-am propus să construim una chiar aici, în mijlocul nostru. Pornește din Piatra Neamț, însă se întinde pe toată regiunea de Nord-Est a României și ținește dincolo de granițele țării. Până la urmă, **o comunitate puternică de startupuri poate crește frumos oriunde în lume cu câțiva oameni extrem de motivați să producă o schimbare în jurul lor și suficient de curajoși să transforme idei simple în afaceri cu impact local, dar competitive la nivel global.** Și suntem convinși că suntem din ce în ce mai mulți cei care ne străduim să facem ceva semnificativ care să rezolve măcar o parte din nevoile cu care ne confruntăm și care să genereze schimbarea de care avem atâta nevoie pentru a ține pasul cu restul lumii. Este responsabilitatea noastră să ne implicăm activ în acest proces, fie că suntem cei care producem, încurajăm sau care sprijinim această schimbare.

Chiar și cele mai dezvoltate ecosisteme antreprenoriale din lume au început la fel: au adus laolaltă o mână de oameni care și-au propus să facă lucrurile altfel împreună și care și-au concentrat toate puterile pe sprijinul reciproc și reușita comună. **Asta face și Rubik Hub - creează cadrul în care toți cei pasionați de viața antreprenorială și implicați într-un fel sau altul în dezvoltarea ei, se conectează și își unesc forțele pentru a depăși provocările cu care se confruntă și pentru a atinge succesul.**

Cu o misiune îndrăznească, dar extrem de relevantă pentru existența noastră pe harta globală a ecosistemelor de startupuri, **Rubik Hub își propune să construiască o comunitate care facilitează conectarea, încurajarea și educarea oamenilor să dezvolte afaceri de succes la nivel global.** Și crede foarte tare că puterea comunităților care adună oameni cu valori și aspirații similare este cea care sporește șansele de materializare a unei viziuni curajoase - o lume în care fiecare persoană își atinge potențialul maxim de dezvoltare și creează un impact pozitiv în jurul său.

Comunitățile de antreprenori pot lua diverse forme și mărimi, însă toate au același rol esențial în formarea unui antreprenor și în dezvoltarea afacerii sale – oferă acces la mijloacele și resursele necesare pentru a-și putea parcurge călătoria. Prin întâlniri și evenimentele pe care le desfășoară, **comunitatea Rubik Hub oferă membrilor săi oportunitatea de a crea conexiuni cu oameni cu aceleași pasiuni sau nedumeriri, ocazia de a împărtăși experiențe și de a învăța din greșelile altora, de a face schimb de cunoștințe și de a dezvolta noi abilități antreprenoriale.** Mai mult decât atât, atunci când este nevoie, facilitează accesul la mentori, potențiali investitori și la o rețea globală de startupuri. Sprijinul direct poate veni sub forma unui sfat sau o îndrumare sau, pur și simplu, o încurajare atunci când este nevoie de una de-a lungul drumului. Comunitatea este cea care îi permite unui antreprenor să meargă mult mai departe decât ar putea merge singur.

Puterea pe care o comunitate antreprenorială o poate avea în regiunea noastră crește exponențial odată cu motivația noastră de a ne depăși condiția și de a ne îmbunătăți calitatea vieții. Însă, impactul pe care îl generează în viețile fiecăruia dintre noi este determinat de dorința noastră de a ne alătura efortului comun și de a contribui la binele tuturor. Măiestria stă în modul în care aducem împreună cunoștințele, abilitățile și visurile noastre pentru a putea mișca propriul univers, milimetru cu milimetru, în direcția potrivită pentru noi toți.

Cum facem asta? E simplu. Ne cunoaștem mai bine și ne unim forțele! Comunitatea Rubik Hub este deschisă pentru aceia dintre voi care împărtășiți această viziune! Fie că ești antreprenor aspirant, actual sau viitor fondator de startup, mentor sau potențial investitor, sau pur și simplu vrei să fii parte dintr-o misiune măreață, vei avea cu siguranță un rol important în comunitate. Dă un semn, pune o întrebare sau fii prezent la următoarele noastre evenimente. Află toate detaliile legate de desfășurarea acestora direct de pe pagina de Facebook/Rubik Hub, pe mail la hello@rubikhub.ro sau la numărul de telefon 0759 037 050!

Rubik Hub este o inițiativă a Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, născută din dorința de a încuraja noi căi de dezvoltare economică sustenabilă, cu impact real și susținut în mediul antreprenorial, adaptată la nevoile actuale ale regiunii.

Andra Costin, Expert Birou Start-Up

Colectivul de redacție

info

Nord-Est

Gabriela Macoveiu	Agatha Filimon	Andra Costin
Gabriela Bobeanu	Lucian Sandu	Corneliu Popa
Ramona Tanasă	Ana Ciobanu	Cosmin Cristal

ADRO[®]
Agenția pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T

Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
Str. Lt. Drăghescu, nr. 9, cod 610125
Piatra-Neamț, județul Neamț
Telefon: 0233 218071; Fax: 0233 218072
adnrdest@adnrdest.ro; www.adnrdest.ro

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL NORD-EST

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional 2014 - 2020 și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Titlul proiectului: Sprijin financiar acordat ADR Nord - Est pentru implementarea POR 2014 - 2020 în Regiunea Nord - Est în perioada 2014 - 2017
Editorul materialului: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord - Est
Data publicării: octombrie 2017

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Material distribuit gratuit.